

1976-1977

Prof. F. Espinet B.

Introducció. **A. Els corrents metodològics** a la història contemporània d'Espanya.^{1.} La tradició decimonònica i la seva perduració durant el primer terç del segle XIX: conservadurisme i jacobinisme.^{2.} Els corrents renovadors: neopositivisme, marxisme.

BI. Nació, classe, estat. Història de l'estat espanyol o de les nacions ibèriques? Des de la perspectiva de les classes dominants o de les subalternes? Com construir una història nacional popular.

I.- L'Antic règim al segle XVIII.

A. L'organització de la societat. 1. Producció i població: el règim senyorial. 2. El règim estamental i les classes socials. 3. Les instàncies de poder: absolutisme i catolicisme. 4. L'estat i les nacions

B. La coiuntura.^{1.} La crisi de les formacions~~es~~ tardo-feudals hispàniques: creixement demogràfic, revolució agrària, industrialització.^{2.} Les formes estatals de poder: les contradiccions internes del despotisme il·lustrat.

II.- La crisi de l'Antic règim: 1808-1833.

A. Crisi econòmica. 1. L'agricultura, des dels "plans de reforma ~~agrària~~ agrària" a la desamortització. 2. Artisanat-indústria; el sector ~~textil~~ tèxtil a Catalunya. 3. El mercat interior "espanyol" i Catalunya. 4. La hisenda pública, daltabaix endèmic. 5. La pèrdua de les colònies, factor de crisi?

B. Crisi social, institucional i política. 1. 1808-1814: la "guerra de la Independència" i la primera revolució liberal: autonomisme i centralisme. 2. 1814-1820: la reacció absolutista. 3. 1820-1833: el

trienis constitucional. 4. 1823-1833: la dècada ominosa, entre l'absolutisme i el liberalisme; l'acció de la burgesia catalana. 5. La fi de l'Antic règim.

C. Crisi ideològica: dels reformistes als liberals.

III.- Les peculiaritats de la "revolució burgesa" a l'àmbit territorial de l'Estat espanyol: 1834-1868.

A. ¿Revolució industrial o implantació del capitalisme? 1. El camp: nou i vell sistema de propietat; galxa de la producció? 2. Les peculiaritats nacionals de l'industrialització. 3. Ferrocarrils, comerç, finances: cap a un mercat interior unificat? 4. Comerç exterior, capital estranger, hisenda pública: quina explotació econòmica? 5. Els paranyes de la teoria del dualisme centre-perifèria.

B. ¿Revolució democràtico-burgesa? ¿parlamentarisme? 1. L'aparell de l'estat i els partits polítics: moderats progressistes, moderats, ^{carlisme i obrerisme,} 2. La oposició al sistema: ¿dos pols de la mateixa contradicció?

C. Les etapes: l'estatut reial del 1834; la revolució del 1837; la regència d'Espartero del 1840-1843; Narváez a la reacció; la revolució del 1854-1856; la Unió liberal i O'Donnell; des de la crisi del 1866.

IV.- La crisi revolucionària: el sexenni del 1868-1874.

A. Classes socials i grups polítics al 1868 i al 1873. 1. Lluita entre les diverses burgesies nacionals i sectorials per la conquesta de l'aparell estatal. 2. Les classes subalternes: llur autonomia, llurs aliances, llurs dependències polítiques: milenarisme, anarquisme, sindicalisme, marxisme, federalisme, industrialisme, cantonalisme, carlisme.

B. Les etapes. 1. El govern provisional. 2. El regnat d'Amadeu I. 3. La primera república. 4. El segon govern provisional.

V.- Un nou model de domini polític: la Restauració, 1875-1931.

~~XX~~

A. El període de implantació: 1875-1898. 1. Creixement i reajustaments econòmics: agricultura i indústria no troven la mútua integració. 2. Els pobles i l'estat: trencament de la consciència nacional, utilització per part de les burgesies. 3. El moviment obrer i el paper cap al col·lectivisme. 4. La nova ideologia: laïcisme, republicanisme, marxisme, X

anarquisme, nacionalisme del minoritari. 5. El sistema polític de l'època: el canovisme, bipartidisme, caciquisme; la forma lliure del sufragi universal.

B. El període de crisi: 1898-1923. 1. La crisi del 1898 i el regeneracionisme. 2. La Solidaritat catalana. 3. La setmana tràgica. 4. Nous liberals i nous conservadors. El republicanisme. La Mancomunitat catalana. U.N.E., U.G.T. y P.S.O.E. 5. La revolució del 1917, ¿darrer intent de la burgesia per a organitzar una societat democràtica? 6. Les conseqüències del fracàs del 1917: desintegració del parlamentarisme, trienni bolxevic, terrorisme. 7. Auge econòmic, acumulació de guany: reestructuració del model capitalista? 8. Els nacionalismes.

C. La primera dictadura: 1923-1931. 1. L'acció del govern. 2. Moviment obrer, nacionalismes i repressió. 3. Política econòmica i producció. 4. La "dictablanda", agonía del parafeixisme.

VI.- La segona república: 1931-1939.

A. Anàlisi nacional i de classe: el poder polític, ¿en quines mans?

B. Les etapes. 1. El bienni petit-burgès aznàista. 2. El bienni negre "burgès-letifunista". 3. El Front popular. 4. La reacció feixista i les revolucions nacional-populars. 5. La guerra civil.

VII.- La tercera dictadura: el franquisme, 1936-1975.

A. Les etapes. 1. 1936-1944: l'estat nacional-sindicalista. 2. 1944-1953: l'autarquia. 3. 1953-1959: l'adaptació al món capitalista occidental. 4. 1959-1975: del pla d'estabilització a la inflació progressiva, passant pels plans de desenvolupament.

B. La problemàtica. 1. ¿Una segona revolució industrial? 2. L'evolució político-ideològica del règim. 3. Espanya, ¿nella líbia de cadena imperialista? 4. Les nacions a l'estat espanyol. 5. Moviment obrer i oposició al sistema. 6. L'evolució de l'aparell escolar.

VIII. ¿Cap a quina democràcia?

Bellaterra, octubre del 1976